



Ackred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025



Parasitologi i praktiken

SLU, Veterinärprogrammet åk 6, *Vetriarchy*

Pia Svedberg, leg. vet.

Vidilab AB/kollamasken

www.vidilab.se

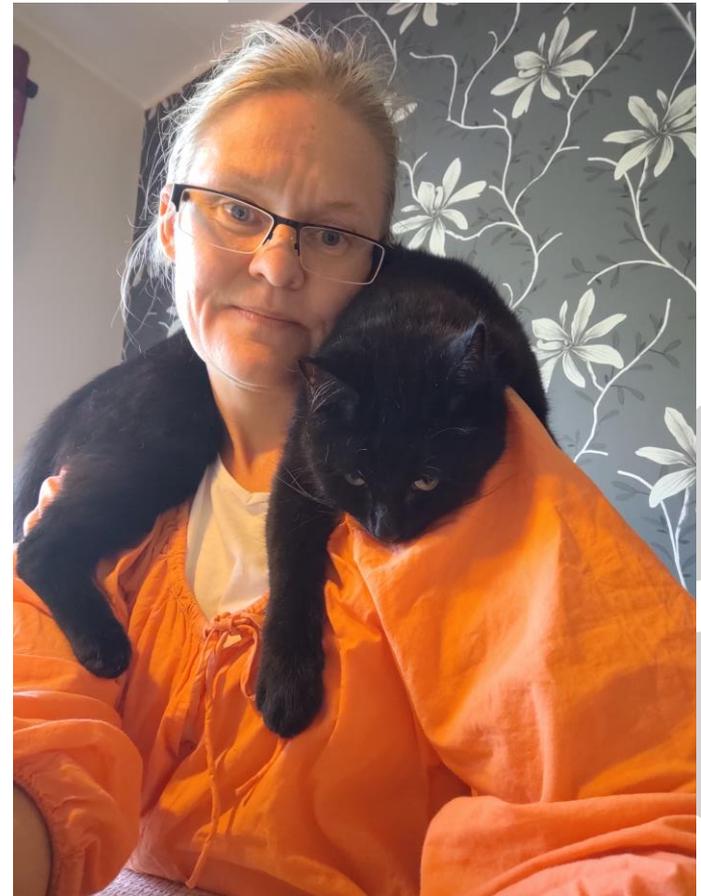


Akkred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

Min bakgrund

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET

- Vidilab 2020
- Veterinärprogrammet
Uppsala 2007-2013
- Officiell veterinär
Livsmedelsverket
- Klinikveterinär, smådjur
- Distriktsveterinär





Akkred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

Vidilab

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET

- Nordens största träckprovslaboratorium
- Analyserade ca 120 000 prover 2023
- Ackrediterat av SWEDAC enligt ISO 17025
- FoU-avdelning
- Näringsanalyser på grovfoder och spannmål inkl. socker & mineraler
- Trikinanalyser
- Analyser på mjölk

Syfte med träckprov?

- Screening av friska djur
- Kvitto på hygien på betet
- Förebygga sjuklighet
- Inköp av djur
- Del i utredning av sjuka djur
- Sett parasiter, artbestämna/avfärda
- Smittspårning/kartläggning



Metoder

Flotation, grundanalys

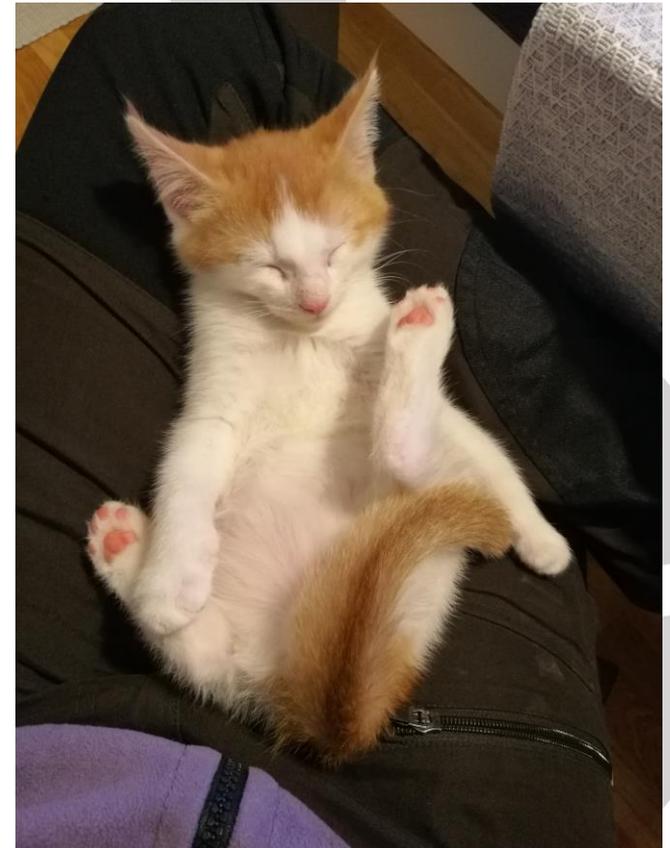
- Ägg nematoder/cestoder
- Oocystor (koccidier)

Vattensedimentation

- Tunga ägg
 - Trematoder t.ex. *F. hepatica*

Baermanmetoden

- Larver, lungmask



Hur sker utsöndringen?

- Ägg/oocystor?
 - Proglottider? kluster
 - Deponerade på annan plats? Springmask?
- Larver?
- Slut eller mellanvärd?
- Dead end host?
 - Lungmask på häst
 - Hjärnhinnemask, vitsvanshjort

Preanalytiska
faktorer är viktiga!

När sker utsöndringen?

Preanalytiska
faktorer är viktiga!

- Prepatensperiod
- Patensperiod
- Intermittent utsöndring
 - *Lungmaskar*
 - *Giardia*
 - *F. hepatica*, stas i gallgång
- Årstidsvariation
- Dygnsvariation
 - *Trichuris* sp. - Östlig svartvit guereza
 - *F. hepatica* - får & nötkreatur



Bedöm analysresultatet

- Mängd?
- Normalflora?
- Patogen?
 - *Entamoeba histolytica* vs. *Entamoeba dispar*
 - *Nematodirus battus* vs. *Nematodirus spathiger*
- Aktuellt värdjur?
 - Slakt, avel, ålder
- Patent infektion eller passant?

Passanter

- Ägg, oocystor eller larver på genomresa
 - Konsumerat avföring eller bytesdjur
 - Ej patent infektion!
 - Omprov!
-
- (Tricho)strongylida ägg vs. hakmask
 - Lungmask från små idisslare vs. Fransk hjärtmask
 - Koccidier från hare vanligt hos hund





Ackred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

www.kollamasken.nu

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET





Ackred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

kollamasken smådjur

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET

- Ägg från de vanligaste rundmaskarna
- Koccidier
- Hund & katt har inte springmask!
- Bandmasksegment

Tilläggsanalyser

- Giardia
- Lungmask (larver)
- Kryptosporidier
- Tritrichomonas och dvärgbandmask hänvisas till SVA





Ackred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

får/get & nötkreatur

- Individuella prov – poolas i tripplett
- Mag-tarmnematoder/cestoder
- Koccidier

Tilläggsanalyser

- Lungmask
- Giardia
- Leverflundra
- PCR *H. contortus*



Rekommendation för antal prov per betesgrupp	
1-5 djur	ett prov per djur
6-70 djur	6 individprov
70-100 djur	9 individprov
100-130 djur	12 individprov
130-160 djur	15 individprov
160-190 djur	18 individprov
>190 djur	21 individprov



Akred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

kameldjur

- Individuella prov!
- Mag-tarmnematoder/cestoder
- Koccidier

Tilläggsanalyser

- Odling *H. contortus* (PCR alpackor)
- Lungmask
- Giardia
- Leverflundra

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET





Akkred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

Lite praktiskt

- Skicka färsk träck!
- Märkta prover
- Individuella analyser
- Värme, syre, fukt
- Posta måndag – onsdag



Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET



Akred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

Lästips!

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET

Riktlinjer för hantering av parasiter på häst:

<https://www.vidilab.se/wp-content/uploads/2022/12/Hästparasiter-web-FINAL.pdf>

Riktlinjer för behandling av Giardia hos hund:

https://www.sva.se/media/ic5dbk3z/giardiaartiklar_svettidn_8_2022.pdf

Läkemedelverkets allmänna rekommendationer för hund & katt:

www.lakemedelsverket.se/ekto-endoparasit-hund-katt



Akkred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

Labbet i högsäsong

Vidilab
VÅR KOMPETENS - DIN TRYGGHET





Akcred. nr 1953
Provning
ISO/IEC 17025

Tack för att ni har
lyssnat!

info@vidilab.se

pia.svedberg@vidilab.se

